

שי עולמות

העלון השבועי של ישיבת "נצח מאיר" ישיבתו של הרה"ח שמעון יוסף הכהן וינפלד שליט"א

רח' הרב סלט 7, ירושלים, טל' 050-4161022

ירושלים עיה"ק תורת בב"א. יום ו' עש"ק לסדר ויקהל לכבוד ... אחרשה"ט!

בעזרת ה' אכתוב לך משהו השייך לפרשת השבוע. **"ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים אשר ציוה ה' לעשות אותם. ששת ימים תעשה מלאכה, וביום השביעי יהיה לכם קודש, שבת שבתון לה'"** (שמות לה, א-ב).

האדם נברא להתענג על ה' ולעסוק בעבודתו יתברך בתורה ותפילה וכו', וכמ"ש (יהושע א, ה) והגית בו יומם ולילה, אבל מה לעשות שהאדם צריך פרנסה, לפרנס א"ע ואת משפחתו, ואונס רחמנא פטריה (כ"ק נה, א), אבל עכ"פ אסור להתבלבל, וצריכים לדעת שהעיקר עיקר והטפל טפל, דהיינו תורה ועבודת ה' הם העיקר, והפרנסה - הוא עיסוק בדלית ברירה, והוא הטפל. וע"כ צריכים לקבוע עתים

לתורה בכל יום, לפי יכולתו, ואחד המרבה ואחד הממעיט (מאונסו) ובלבד שיכוון לבו לשמים (מנחות קי, א). וכל זה בכל ימות החול, אבל בהגיע יום שבת קודש שלא צריך לעסוק אז בפרנסתו והמלאכה בו אסורה, אזי צריך להרגיש כדג שהחזיריו למים ולעסוק בתורה יותר ויותר כפי יכולתו. וכדאייתא בטור אורח חיים (סי' ר"ב בשם המדרש) אמרה תורה לפני הקב"ה, רבוננו של עולם, כשיכנסו ישראל לארץ, זה רץ לכרמו, וזה רץ לשדהו, ואני מה תהא עלי? אמר לה יש לי זוג שאני מוזוג לך ושבת שמו, שהם בטלים ממלאכתם ויכולים לעסוק בך, ואסור לקבוע סעודה בזמן בית המדרש כדאייתא במס' גיטין (לה, ב) אמר רבה בהני תלת מיילי נחתי בעלי בתים מנכסייהו, וחד מינייהו דקבעי סעודתא בעידן בי מדרשא. וכתב ע"ז במשנ"ב (סי' ר"ן, סק"ח) אם סעודת שבת

סם חיים

כי יש ע' אנפין נהירין, ויש ע' אנפין חשוכין. כי יש שני בחות, כמו שדרשו רבותינו, וזרונם לברכה (יומא עב:) על פסוק: "וואת התורה אשר שם משה", זכה נעשה לו סם חיים, לא זכה נעשה לו סם מות. סם חיים, הוא אנפין נהירין. סם מות, הוא אנפין חשוכין, כמו שכתוב (איכה ג): "במחשכים הושיבני כמתי עולם". ומן אנפין חשוכין, יש לעבדים יניקה. וכל עבדים יש להם כל המדות רעות, רק כל אמה ואמה פרוץ אל מדה אחת יותר מכל המדות. וזה (דברים ל"ג): "הופיע מהר פאתן" וכו', שרצה הקדוש ברוך הוא לתן התורה לכל הפרואים, וכל אחד ואחד לא רצה לקבלה, מחמת ששמעו שאותה מדה שהם פרוכים אתריהם אסרה תורה (פרי פ"רשה ואת הפרכה ע"ז ותר פ"ק קצנ). (ליקו"מ קא)

הדברים אשר ציוה ה' לעשות אותם, לעשות חסר כתיב, א"ת לעשות אלא "לעשות" אותם ולאפס וליישב את דעתם, ששת ימים תעשה מלאכה, אבל וביום השביעי יהי לכם קודש וגו' היינו ש"שבת יעשה כולו תורה" (כלשון התרא"ר הנ"ל) וכדי לחבב את השבת לבניו (עם כל עבודת הקודש ועסק התורה הכרוך בה) ידגיש להם את מראות הוד שבשבת כגון הא דאמרו במס' שבת (לג, ב) על ההוא סבא שרץ עם ב' בדי הדס לכבוד שבת. ויתפלל עם בניו בהתלהבות קבלת שבת, וילמד אתם או יספר להם מאמר חז"ל (שבת ק"ט, ב) על אמוראים שאמרו "בוא ונצא לקראת שבת המלכה", ואחרים אמרו "בואי כלה, בואי כלה", ויראה להם פנים מאירים ואצילים של יהודים בשבת וכמ"ש חז"ל (ב"ר י"א, ב) ע"פ (בראשית ב, ג) ויברך אלקים את יום השביעי ויקדש אותו, ברכו - באור פניו של אדם. קידשו - באור פניו של אדם, לא דומה אור פניו של אדם כל ימות השבת, כמו שהוא דומה בשבת (ובפרט למי שמקפיד לטבול לכבוד שבת, בעש"ק). וילמד עם בניו, או יאומר ד"ת על השולחן, באופן שיהנו (לימוד

כיפי בלע"ז) וכהא דאמרו (שמו"ר ה, כב) מלמד שהיו בידן במצרים מגילות שהיו משתעשעין בהן משבת לשבת. ויתן להם להרגיש שאכן שבת מעין עוה"ב (ברכות נו, א) וכמ"ש (ב"ר י"ז, ז) ג' גובלות הן, גובלת העוה"ב - שבת, ואמרו (מכילתא כי תשא לא) שבת היא מעין קדושת העוה"ב, וכן הוא אומר (תהלים צב, א) מזמור שיר ליום השבת - לעולם שכולו שבת - וגם האדם אל ידאג דאגת הפרנסה בשבת וק"ו שלא ידבר מכה, וק"ו שלא ישמיע לבניו, ויקיים מאמר חז"ל (ילקוט שמעוני יתרו סי' רצו) ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך (שמות כ, ט). וכי אפשר לאדם לעשות כל מלאכתו בששת ימים? אלא שבות כאילו כל מלאכתך עשויה - שבות ממחשבת עבודה, עיי"ש. וכמ"ש חז"ל (ירושלמי ברכות פ"ב ה"ח) ברכת ה' היא תעשיר (משלי, כב) - זו ברכת שבת. וכדאייתא בזוה"ק (ח"ב, דף ע"ג:) דמינה מתברכין כל שיתא יומין. כי לא ימי החול מפרנסים את השבת, אלא אדרבא השבת מפרנסת את כל השבוע. ויהי רצון שנוכה להתנהג בשבת קודש כרצון ה' בשלימות. בברכת התורה וכמו"ס

שמעון יוסף הכהן וינפלד

אסורה מפני ביטול תורה, מכל שכן... עיי"ש. עוד כתב (שם סק"ז) שכל שכן לטייל ולהרבות בשיחה בטילה - שאסור. ואיתא בירושלמי (שבת פט"ו ה"ג ה"ד בב"י סי' רפח) לא ניתנו שבתות וימים טובים לישראל אלא כדי לעסוק בהם בתורה, מפני שכל ימות החול הם טרודים במלאכתם ובשבת הם פנויים ממלאכה ויכולים לעסוק בה כראוי, לפיכך אסור לו לפנות עצמו מדברי תורה וכו' (ע' במשנ"ב שם). וכתב בב"י (רי"ש סי' ר"ן) בתנחומא פ' ויקהל משה [ולפנינו ליתא] בעלי אגדה היו אומרים, מתחילת התורה ועד סופה אין בה פרשה שנאמר בה קהלה בראשה אלא פרשה זו בלבד. ולמה כר? אמר הקב"ה למשה רד ועשה לי קהילות גדולות בשבת כדי שילמדו כל הדורות הבאים אחריו להקהל קהילות בכל שבת להכנס בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ללמוד בהם תורה לרבים, עיי"ש עוד. [וכעת מצאתי את המדרש הנ"ל בילקוט שמעוני (רי"ש פ' ויקהל) ומקורו במדרש אבכיר. וזה ג"כ לתשומת לב מכוון המאור ומכוון ירושלים המפוארים, שלא מצאו מקור למדרש הנ"ל] ואיתא בפסיקתא רבתי (פר"ג) שבת ניתנה לתענוג - אלו פועלים שהם עוסקים במלאכתם כל ימות השבת, ובשבת הם מתעסקים

להתחזק יותר באמונה

כְּשֶׁאָדָם חֲזַק בְּאֱמוּנָה מְאֹד, זֹכֵה אַחֲרֶיךָ לְבֹאֵי אֵל הַשֶּׁכֶל. וְכֵן מֵה שְׂמִיחָה אֶת עַצְמוֹ בְּאֱמוּנָה יוֹתֵר בֵּא אֵל שְׂכָל יוֹתֵר, כִּי הַדְּבָר שֶׁהֵיךָ צָרִיךְ מִתְחַלֵּה לְהִבִּין מִקְדָּמָה שֶׁלֹּא הִבִּין הַדְּבָר, זֹכֵה אַחֲרֶיךָ לְהִבִּינוֹ בְּשֶׂכֶל עַל-יְדֵי אֱמוּנָתוֹ הַחֲזָקָה; אִךְ אַחֲרֶיךָ יֵשׁ לוֹ דְּבָרִים גְּבוּהִים יוֹתֵר שֶׁהֵם נִסְתָּרִים מִמֶּנּוּ וְאֵינּוּ יְכוּלִים לְהִבִּינֵם בְּשֶׂכֶל, וְאֵי צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק יוֹתֵר בְּאֱמוּנָה, לְהִזְמִינֵם בְּמֵה שֶׁנִּסְתָּר מִמֶּנּוּ עִתָּה וְאֵינּוּ מִבִּין בְּשֶׂכֶל, עַד שֶׁיִּזְכֶּה לְהִבִּין גַּם אֵלּוֹ הַדְּבָרִים בְּשֶׂכֶל, וְכֵן לְעוֹלָם. אֲבָל צָרִיךְ לְהִיּוֹת הֶאֱמוּנָה חֲזָקָה מְאֹד מְאֹד עַד שֶׁתִּתְפַּשֵּׁט הֶאֱמוּנָה בְּכָל הָאֵיבָרִים, וְאֵי יְכוּל לְזַכּוֹת לְבֹאֵי אֵל הַשֶּׁכֶל עַל-יְדֵי הֶאֱמוּנָה כְּנִל.

(אוצר היראה אמת ואמונה אות לב)

ובלב כל חכם לב נתתי חכמה

שורש התורה היא התפילה שהוא שורש המעין היוצא מבית ה' כ"ש במ"א וכל ל"ט מלאכות ממשכן גמרינן כי עיקר שלימות המלאכה הוא כפי צירופי האותיות שנתן הש"ת חכמה בלב האדם בבחי' ובלב כל חכם לב נתתי חכמה לדעת לעשות וכו' והיינו שנתן חכמה בלבו שידע לצרף כמה וכמה דברים עד שיוציא כלי למעשיהו. והכל כפי צירופי האותיות שצריכין לצרפם בכל פעם בכמה וכמה מיני צרופים לאין קץ כדי להוציא ותקן כל מיני אומנות שבעולם. כי כל דבר אומנות נעשה מכמה דברים מורכבים ובדבר זה יש אלו האותיות וזוהו אלו האותיות והש"ת נתן חכמה בלב האדם שידע וישכיל לצרף ולחבר דבר זה עם זה שיהיה נעשה המורכב מהם והכל כפי צרופי אותיות. וע"כ באמת עיקר שלימות המלאכה הוא מי שיוודע הדבר בשרשו לצרף האותיות כתיקונם שזוהו בחי' בצלאל שהי' יודע חכמת כל האומנות כ"ש ואמלא אותו וכו' לעשות כל מלאכת וכו' כי יודע הי' בצלאל לצרף האותיות שנבראו בהם שמים וארץ, והיה יודע האותיות שיש בכל דבר שבעולם וע"כ היה יודע כל מיני אומנות שבעולם וכנ"ל. וזהו עולם ילמד אדם את בנו אומנות נקיה וקלה ויבקש רחמים וכו' שאין כפי מה שמבקש רחמים שמי"ז מצרף בתי התפילה בצרופים נפלאים שמשם כל האומנות כנ"ל. וע"כ כל ל"ט מלאכות ממשכן גמרינן כי המשכן שהוא הביהמ"ק הוא בית התפילה ששם נצטרפו כל האותיות שמשם כל המלאכות כנ"ל. וזהו חסידים הראשונים היו שוהין וכו' ומתפללין וכו' מתוך שחסידים היו וכו' ומלאכתן מתברכת וכו' כי ע"י שלימות תפילתם נתרבו הצרופים כ"כ שמשם שלימות כל המלאכות בחי' ומלאכתן מתברכת וכנ"ל. (הל' חלוקת שותפות הלכה ד אות ג)

הארות על מאמר "בחוצרות" (בסימן ה')

ז"ל: כי צריך כל אדם לומר כל העולם לא נברא אלא בשבילי (סנהדרין לו), [נמצא כשהעולם נברא בשבילי צריך אני לראות ולעיין בכל עת בתיקון העולם ולמלאות חסרון העולם ולהתפלל בעבורם], ע"כ.

כי התורה היא כולה חסד כמ"ש חז"ל (מטה יד). תורה תחילתה גמ"ח וסופה גמ"ח, וכל הטובה הבאה לעולם היא על ידה כמ"ש חז"ל (מס' סופרים, טז) התורה משמרתו מכל רע בנערותו ונותנת לו אחרית תקוה בזקנותו, וע"כ התורה בעצמה נקראת טובה כמ"ש חז"ל (ברכות מה): טובה, זו תורה וכן הוא אומר (משלי ד) כי לקח טוב נתתי לכם, ועסק התורה הוא שורש ברכת הפרנסה כמ"ש חז"ל (שמ"ר ב, ה) ה' שמות יש לו (להר סיני) הר בשן, שכל מה שאוכל אדם בשינוי בזכות התורה שניתנה בהר, וכן הוא אומר (ויקרא כו) אם בחוקותי תלכו ונתתי גשמיכם בעתם (וכפ' רש"י והוא מהתורה כהנים אם בחוקותי תלכו, שתהיו עמלים בתורה).

תיקון הכללי

מכתם לדוד (תהלים טז, א).

"מכתם" - היינו הזוהב הטוב, כלומר דבר זה הי' חשוב בעיניו כהון רב, מה שהי' רגיל לומר תמיד שמרני א-ל כי חסיתי בך, כלומר רבש"ע תשגיח עלי לטובה במידת החסד המרומזת בשם הק' "א-ל" כידוע, כי בטחתי בך. ואכן כל בוטח בה' ראוי שיהא פסוק זה שגור בפיו תמיד "שמרני א-ל כי חסיתי בך".

מדרש

ראו קרא ה' בְּשֶׁם בְּצַלְאֵל בֶּן אוּרִי בֶן חוּר, מֵה רָאָה לְהַזְכִּיר בְּאֵן חוּר, אֲלֵא בְּשֶׁעָה שֶׁבָּקְשׁוּ יִשְׂרָאֵל לְעַבֵּד עֲבוֹדֹת כּוֹכָבִים נִתַּן נִפְשׁוֹ עַל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְלֹא הִנִּיחַן, עֲמָדוֹ וְהִרְגִּיהוּ, אָמַר לוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חִיִּיךְ שֶׁאֵינִי פּוֹרֵעַ לָךְ. מִשָּׁל לְמַלְךְ שֶׁמֶרְדּוֹ עָלָיו לְגִינוּתָיו, עֲמַד שֶׁר הִצְבֵּא שֶׁלֹּא וְנִלְחַם עִמָּהֶם, אָמַר לָהֶם עַל הַמַּלְךְ אֲתֵם מוֹדְדִים, עֲמָדוֹ וְהִרְגוּ אוֹתוֹ. אָמַר הַמַּלְךְ אֵלּוֹ מִמּוֹן נִתַּן לִי לֹא הִיִּיתִי צָרִיךְ לְפָרֵעַ לוֹ, עַל אַחַת כְּמֵה וְכֵמֵה שֶׁנִּפְשׁוֹ נִתַּן עָלַי, מֵה אֵינִי עוֹשֶׂה לוֹ, אֲלֵא כֹל בְּנִים שֶׁיִּצְאוּ מִמֶּנּוּ אֵינִי מְעַמִּידִם דְּפָסִים וְאִפְרָפִים. כִּי בְּשֶׁעָה שֶׁעָשׂוֹ יִשְׂרָאֵל הִעֲגֵל עֲמַד חוּר וְנִתַּן נִפְשׁוֹ עַל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אָמַר לוֹ חִיִּיךְ כֹּל בְּנִים הַיּוֹצֵאִים מִמֶּךָ אֵינִי מְגַדֵּלֶם שֶׁם טוֹב בְּעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר: רָאוּ קְרָא ה' בְּשֶׁם בְּצַלְאֵל, וְיִמְלֵא אוֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים. וְלֹא זֶה בְּלִבְד אֲלֵא כֹל מִי שֶׁנִּתְעַסַּק בְּמִלְאכַת הַמִּשְׁכָּן נִתַּן בּוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חֲכָמָה וְבִינָה וְדַעַת, שֶׁנֶּאֱמַר (שמות לו, ח): וְנִעֲשֶׂה כֹל חֲכָמָה לְבָב. וְלֹא בְּבִינָה אֲדָם, אֲלֵא אֶפְלוּ בְּבִהְמָה וּבְחִידָה, שֶׁנֶּאֱמַר (שמות לו, א): חֲכָמָה וְתִבְוִנָה בְּהֵמָה, בְּהֵמָה פְּתִיב, שֶׁנִּתְנָה חֲכָמָה בְּאָדָם וּבְבִהְמָה, וְלֹא נִתְפָּרַס מִכֶּלֶם אֲלֵא בְּצַלְאֵל, הוּי: קְרָא ה' בְּשֶׁם בְּצַלְאֵל. (שמות רבה מה, ב)

בוסי"ן של קדוש

הוא בחינת מלכות, בחינת יראת. ועל-כן בתחלת כניסת שבת, שאז נתבטלין כל היראות הנפולות, שהם כל הדינין והצרות המפחידין את האדם, חס ושלום, כי בשבת נמתקין ונתבטלין כל הדינים, בבחינת "וכל שלטני רגזין ומארי דדינא בלהו ערקין ואתעברו וכו'", ואז עולה היראה לשרשה, שהוא הדעת. וזה בחינת קדוש על כוס-יין, שמרימין הכוס-יין, שהוא בחינת יראת, לשרשה שהוא הדעת, שנקרא קדש. ועל-כן אוזנין את הכוס כנגד טבורא דלבא, ששם עקר היראה, שהוא דבר המסור ללב. וזה גם-כן בחינת הקדוש של שבת, שמעדיין על השם יתברך שהוא ברא הכל בששת ימי המעשה ושבת בשבת, שגזו מבטלין כל היראות הנפולות וכל הפחדים, כי "ה' לי לא אירא" וכו', כי מאחר שיודעין שהכל ברא השם יתברך והכל ברשותו מה לי להתירא משום דבר שבעולם, כי בלתי רשותו יתברך, מי יוכל לעשות לי דבר. ועל-ידי שהיראה עולה להדעת שהוא בחינת קדש, על-ידי-זה עולין ונכללין בתכלית קדשה העליונה, שהוא בחינת אור הגנוז, סתרי אורייתא, שנקרא קדש, שזהו עקר בחינת קדשת שבת, שהוא מעין עולם הבא, שאז נזכה לאור הגנוז שיתגלה לעתיד. וזה גם-כן בחינת נטילת רשות שקדם קדוש, שאומרים: סברי מרגן וכו', שזה גם-כן ענין מה שקדם הקדשה כוללין המלאכים רשותם יחד, כמו שנקרא: ונתנין באהבה רשות וכו', כמבאר בפנים. (הלכות הרשאה, הלכה ג, אותיות י"ב י"ג י"ד)

מכתבים על פרישת השבוע

מאת הר"ח שמעון יוסף הכהן ויונפלד שליט"א

לרכישת הספר - 054-84 96548

לעילוי נשמת
תמונת אסתר ע"ה
נלב"ע מ"ז שבט
תנצבה.

נתן וצ'רנה בלאוואר ע"ה
ר' רפאל בן ר' משה ז"ל

להצלחת
ר' אברהם בן אסתר ומשפחתו
ברוחניות ובנשמות

לתרומות, הקדשה/מסירת שמות לזכרה
050 - 4161022
לקבלת העלון השבועי למייל צרו קשר במייל
netzah.meir@gmail.com

לעילוי נשמת

שלמה בן אברהם חיון ז"ל
י"ז מנחם אב

יריב בן מניח
חזרה בתשובה שלמה